

УДК 338.24:336.:339.137.2

DOI: 10.24144/2078-1431.2024.2(33).216–224

Леся Газуда,

*доктор економічних наук, професор,
професор кафедри економіки, підприємництва і торгівлі
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»*

Марина Плавайко,

студентка 2 курсу магістратури

Емілія Кравчук,

*студентка 2 курсу магістратури
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»*

ІННОВАЦІЙНО-ФІНАНСОВА СКЛАДОВА СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ КОМПАНІЇ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ЗМІН

У статті розглянуто особливості інноваційно-фінансової складової стратегії розвитку компанії та її формування. Проаналізовано окремі рекомендації щодо розробки інноваційно-фінансової складової стратегії та доцільність їх використання. Обґрунтовано зв'язок між інноваціями та фінансуванням як фундамент конкурентних переваг компанії. Зазначено, що інноваційно-фінансова складова стратегії розвитку компанії повинна базуватись на комплексному підході та стратегічному плануванні. Розглянуто венчурний капітал як один з підходів фінансування інноваційної діяльності компанії. Наголошено на важливості кваліфікації людського капіталу, особливо управлінського персоналу, здатного креативно мислити та, за необхідності, вивести компанію з кризового становища, акцентуючи увагу на впровадженні новітніх технологій у процес її діяльності. Вагомого значення в мінливих умовах воєнного стану, сучасних трансформаційних змін і непередбачуваних ситуацій набуває антикризова політика, зокрема диференціація джерел фінансування та використання новітніх технологій на всіх етапах задля підвищення результативності господарювання.

У процесі дослідження виявлено, що інноваційно-фінансову складову стратегії розвитку слід розглядати як ключову основу забезпечення конкурентних позицій компанії, її довгострокової результативності та прибутковості. Посилення інноваційно-фінансової складової стратегії розвитку компанії інтегрує використання нових технологій у підприємницьку діяльність, мінімізує фінансові ризики та покращує керування фінансами компанії з метою забезпечення збалансованого інноваційного розвитку. Розглянуто важливість розробки дієвої інноваційно-фінансової складової для стартапів, які найбільш схильні до ризику та з самого початку потребують значного фінансування. Критично важливими є інтеграція інноваційної та фінансової складових для підвищення адаптивності, гнучкості функціонування підприємства, можливості реагувати на глобальні зміни, не втрачаючи стійких лідируючих позицій на ринку.

Ключові слова: стратегія розвитку, інновації, фінанси, стартап, конкурентоспроможність, ризикованість, інвестиції, новітні технології, людський капітал, місія підприємства, венчурний капітал, адаптивність.

The article has examined the features of the innovative-financial component in a company's development strategy and its formation. Specific recommendations for developing this component and the appropriateness of their implementation have been analyzed. The connection between innovation and financing as a foundation for a company's competitive advantage has been discussed. It has been noted that the innovative-financial component of a company's development strategy should rely on a comprehensive approach and strategic planning. Venture capital has been considered as one method for financing a company's innovative activities. In this context, the qualification of human capital, especially managerial personnel capable of creative thinking and, when necessary, steering the company through crisis situations, has been highlighted as crucial, with an emphasis on integrating new technologies into the company's operations. In the changing conditions of wartime, modern transformational changes, and unpredictable events, anti-crisis policies have become increasingly significant, including the diversification of financing sources and the application of new technologies at all stages to enhance economic effectiveness. The study has revealed that the innovative-financial component of a development strategy should be regarded as a key foundation for ensuring a company's competitive positioning, long-term effectiveness, and profitability. Strengthening this component in a company's development strategy has involved the integration of new technologies into business activities, minimized financial risks, and improved financial management to achieve balanced innovative growth. Additionally, the importance of developing an effective innovative-financial component for startups, which have been particularly prone to risk and have required substantial funding from the outset, has been discussed. Critically important has been the integration of innovative and financial components to enhance adaptability, operational flexibility, and responsiveness to global changes while maintaining a strong market leadership position.

Keywords: development strategy, innovation, finance, startup, competitiveness, risk, investments, new technologies, human capital, company mission, venture capital, adaptability.

Постановка проблеми. У сучасних умовах інноваційно-фінансова складова стратегії розвитку компанії є одним з головних факторів забезпечення її постійного розвитку та можливості залишатися конкурентоспроможною на ринку. Задля ефективного застосування інновацій у діяльності підприємства слід якісно впроваджувати науково обґрунтовані інноваційні підходи з комплексним фінансовим забезпеченням, що враховуватиме як внутрішні можливості компанії, так і зовнішні джерела фінансування. Важливу роль відіграє застосування міжнародного досвіду і зацікавленість у сучасних потребах ринку, а саме екологічності, якості та надійності продукції. Особливо важливим при цьому є освіченість управлінського персоналу, оскільки лише кваліфіковані управлінці здатні стратегічно поєднувати інноваційні процеси з фінансовими ресурсами, а саме через оцінку

ризиків, оптимізацію витрат і залучення інвестицій для досягнення довгострокових цілей компанії.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Наукові підходи до формування інноваційно-фінансової складової стратегії розвитку компанії висвітлено в теоретико-методичних працях вітчизняних і зарубіжних вчених та дослідників, серед яких О. Волков [5], А. Гриньов [8], А. Яковлев [24], Л. Антонюк [2], В. Геєць [6], В. Осецький [19], В. Барабанова, Г. Богатирьова [3], А. Абрамешин, Т. Вороніна [1]. Дослідження у сфері управління фінансовими ресурсами для підтримки інноваційної діяльності підприємств проводили В. Зянько, І. Єпіфанова, В. Зянько [11]. Також слід зазначити, що значний внесок у розробку фінансової стратегії розвитку компанії зробили М. Саєнко [21], І. Бруслиновська [4], С. Домбровська [9], В. Красношарпа [14], В. Крижня [15], М. Купира та М. Киришко [17], В. Лазорчин [18], В. Романишин, А. Бернацька [20], Ю. Швець, А. Мозолєвська [22], В. Янковська [25]. Незважаючи на вагомий вклад у досліджувану проблематику, питання інтеграції фінансових і інноваційних стратегій залишаються дискусійними, що свідчить про необхідність подальших досліджень та розробки практичних рекомендацій для забезпечення ефективного функціонування компанії.

Мета статті полягає в узагальненні та обґрунтуванні окремих рекомендаційних підходів до управління інноваційно-фінансовою складовою стратегії розвитку компанії, з акцентом на підвищення її конкурентоспроможності та стійкості на ринку.

Результати дослідження. Зважаючи на тенденції останніх років, слід зазначити, що методи стосовно формування інноваційно-фінансової складової стратегії розвитку компанії характеризуються важливістю посилення її конкурентоспроможності та адаптації до швидких змін на ринку. В умовах необхідності забезпечення динамічної рівноваги економічного середовища виникає потреба в окресленні інноваційних підходів, які вимагають як технічного, так і технологічного оновлення, а також відповідного фінансового забезпечення.

Зазначений етап зумовлює необхідність узагальнення та обґрунтування фінансових підходів задля підтримки інноваційної діяльності, спрямованої на формування стійкої конкурентної переваги компанії. Суттєвою складовою цієї стратегії є належне забезпечення раціонального поєднання внутрішніх та зовнішніх джерел фінансування для інноваційних проєктів, превентивне оцінювання інвестиційних ризиків та забезпечення процесу розробки механізмів контролю за ефективністю використання ресурсів. У такому контексті значна увага приділяється питанням стратегічного планування, фінансової стабільності та забезпеченню комплексного підходу до управління інноваційними процесами, що включають аналіз ринку, оцінку перспективних напрямів розвитку та використання сучасних фінансових інструментів.

Для ефективного розвитку сучасної компанії важливим є формування інноваційно-фінансової стратегії, що базується на поєднанні інноваційних підходів зі стійким фінансовим забезпеченням. Інновації стають важливим чинником конкурентоспроможності. З огляду на це, необхідно

розробляти фінансові стратегії, що підтримують інноваційні проекти та адаптацію до мінливих ринкових умов. Зрозуміло, що найбільше такої стратегії потребують стартапи. Саме для них найважливішою є орієнтація на інноваційну складову, оскільки стартапи є інноваційною основою для подальшого розвитку компанії. Розробка стратегії з орієнтацією на інноваційно-фінансову складову сприятиме зменшенню ризиковості інноваційного проекту, підвищенню рівня адаптивності до змінних умов господарювання.

Окреслення стратегії є одним з найважливіших інструментів антикризового управління для завчасного реагування на будь-які непередбачувані зміни і факторні впливи як внутрішнього, так і зовнішнього середовища, в межах якого підприємство здійснює власну діяльність [14].

Крім того, для підтримки інноваційної діяльності та зменшення ризиків важливою є диверсифікація джерел фінансування та інтеграція сучасних фінансових інструментів, таких, як венчурний капітал і фінансова підтримка інноваційних проектів, що сприяє зміцненню позицій компаній на ринку. Впровадження таких стратегій дозволяє компаніям ефективніше реагувати на економічні виклики, інвестуючи в інноваційні технології та забезпечуючи власну стабільність. Це підкреслює важливість фінансового забезпечення інноваційних процесів з метою досягнення сталого розвитку в умовах глобальної конкуренції [10].

Процеси диверсифікації набувають дієвості, коли компанія потребує перезавантаження власної діяльності, адаптації до зовнішніх впливів, необхідності впровадження інноваційних технологій тощо. Відмічене дає підстави стверджувати, що стратегія диверсифікації повинна спрямовуватися на систему заходів, що використовуються для того, щоб підприємство не стало занадто залежним від одного стратегічного господарюючого підрозділу (інвестора) чи однієї асортиментної групи [23].

Для забезпечення успішного розвитку компанії важливо інвестувати в людський капітал, оскільки це значно підвищує конкурентоспроможність та ефективність інноваційних процесів. Дослідження засвідчує, що інвестиції в освіту, професійне навчання та розвиток навичок працівників створюють умови для ефективного впровадження інновацій, підвищуючи продуктивність і конкурентні переваги компаній. Доцільним є побудова системи мотивації персоналу, що базується на вмотивуванні співробітників до покращення результатів діяльності. Однак при цьому виникає для відновлення робочої сили, знаходження натхнення, використання психологічних методів, дизайн-мислення для генерації свіжих ідей (мозковий штурм, метод аналогій, метод колективного блокнота) [22].

Окремі науковці, зокрема В. Ковальчук [12], А. Колот [13], відзначають, що інвестиції в людський капітал сприяють не лише розвитку інновацій, а й забезпеченню стабільного економічного зростання, що підтверджує необхідність фінансування програм безперервного навчання і підвищення кваліфікації для адаптації до сучасних ринкових умов.

Слід зазначити, що С. Кузнецов і О. Кравець відмічають важливу роль у досліджуваному процесі цифрових фінансових платформ, які не лише

спрощують управління фінансами, але й оптимізують витрати компанії завдяки автоматизації ключових процесів. Зазначені платформи допомагають контролювати рух коштів у режимі реального часу, що є важливим для стабільності бізнесу. Такий підхід особливо актуальний в умовах діджиталізації, коли компанії мають швидко адаптуватися до змін фінансового середовища [16].

При розробці цієї стратегії не менш важливою є відповідність загальній місії підприємства, що сприятиме взаємодії і взаємодоповнюваності двох складових: інноваційної та фінансової. В такому тандемі стратегія набуває сенсу, проявляючись у вигідних джерелах фінансування [22]. Корисним буде використання новітніх технологій при аналізі підприємства, формуванні інноваційно-фінансової складової стратегії розвитку, при створенні й продажу продукції підприємства.

Окрім цього, стратегічне партнерство, як зазначено в дослідженнях [7], відіграє важливу роль в оптимізації ресурсів і знань для інноваційної стратегії компанії. До прикладу, партнерські відносини дозволяють організаціям залучати додаткові фінансові ресурси, полегшують доступ до новітніх технологій і підвищують конкурентоспроможність. Завдяки такій співпраці підприємства можуть успішно інтегрувати інновації у виробничі процеси, що є особливо важливим у швидкозмінному ринковому середовищі.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Розробка інноваційно-фінансової складової стратегії розвитку підприємства є складним процесом, який потребує чимало ресурсів, особливо людських. Особливо актуальним є розроблення досліджуваної стратегії в умовах трансформаційних змін національної економіки і воєнного стану. При цьому будь-який стартап потребує значного фінансування. З огляду на зазначене, фінанси та інновації є взаємопов'язаними, де фінансування є ключовою основою і першоджерелом для інновацій, водночас інновації полегшують та прискорюють фінансові процеси. Інноваційні технології, автоматизація трансформують фінансовий сектор, що в подальшому приносить прибутки компанії, яка функціонує на основі розробленої інноваційно-фінансової стратегії розвитку. В цьому контексті дієва інноваційно-фінансова складова стратегії розвитку забезпечує конкурентоспроможність підприємства, задіюючи комплексний підхід починаючи від створення, стратегічного планування, забезпечення адаптивності стратегії та її відповідності загальній місії, диверсифікації джерел фінансування, впровадження інноваційних технологій і завершуючи розвитком персоналу та стратегічним партнерством на усіх етапах діяльності компанії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абрамешин А.Е., Вороніна Т.П., Молчанова О.П., Тихонова Е.А., Шленов Ю.В. Інноваційний менеджмент: підручник. / під.ред. О.П. Молчанової. М.: ВітаПрес, 2001. 448 с.

2. Антонюк Л.Л., Поручник А.М., Савчук В.С. Інновації: теорія, механізм розробки та комерціалізація: монографія. К.: КНЕУ, 2013. 394 с.
3. Барабанова В., Богатирьова Г. Інноваційний маркетинг: навч. посібник. Кривий Ріг : Вид.ДонНУЕТ, 2022.145 с.
4. Бруслиновська І. В., Матвійчук В. І. Теоретичні аспекти формування фінансової стратегії підприємства // Економіка і організація управління. 2018. Вип. 3. С. 100-111.
5. Волков О.І., Денисенко М. П., Гречан А. П. Інноваційний розвиток промисловості України. К.: КНТ, 2006. 648 с.
6. Геєць В. Інновативно-інноваційний шлях розвитку — модернізаційний проект розвитку української економіки та суспільства початку ХХІ століття //Банківська справа. 2003. №4. С.3–30
7. Герасимчук В. Г. Стратегічне партнерство: принципи, інструментарій, ефективність // Економічний вісник НТУУ «КПІ».
8. Гриньов А. В. Стратегія інноваційного розвитку підприємства: дисертація на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук, 2004.37 с.
9. Домбровська С. О., Лапіна І. С. Адаптація фінансової стратегії підприємства до сучасних умов в Україні // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки. 2017. Вип. 25(1). С. 138-141.
10. Єпіфанова І. Ю. Формування інноваційних стратегій промислових підприємств у сучасних умовах // Підприємництво та інновації, (13), 33-39.
11. Зянько В. В., Єпіфанова І. Ю., Зянько В. В. Інноваційна діяльність підприємств та її фінансове забезпечення в умовах трансформаційних змін економіки України : монографія. Вінниця : ВНТУ, 2015. 172 с.
12. Ковальчук Т. Інноваційний маркетинг // Економіка України. 2005. № 8. С. 89–90.
13. Колот І., Грішин Н. Розвиток регіональної інноваційної діяльності // Економіка України. 2006. № 3. С. 58–60.
14. Красношпапка В. В., Моргун О. В. Фінансові стратегії у контексті антикризового управління // Ефективна економіка. 2013. № 2.
15. Крижня В.О., Хринюк О.С. Фінансова стратегія підприємства як головний інструмент його сталого розвитку // Економіка та суспільство: електронне наукове фахове видання, 2018. Вип.18. С.581-585.
16. Кузнецов С., Кравець О. Цифрові фінансові платформи та їх роль у забезпеченні ефективності фінансових операцій // Економіка і фінанси. 2022. № 4. С. 33-45.
17. Купира М.І., Киришко М.В. (2020). Формування фінансової стратегії в системі забезпечення конкурентоспроможності підприємства // Економічний форум, 1(3), 104-110.
18. Лазорчин В. А. Теоретико-методичні основи формування фінансової стратегії підприємства // Український журнал прикладної економіки. 2020. Т. 5, № 3. С. 185-191.
19. Осецький В. Інвестиції та інновації: проблеми теорії і практики: монографія. К.: ІАЕ УААН, 2003.
20. Романишин В. О., Бернацька А. О. Фінансова стратегія та її роль у забезпеченні стійкого розвитку підприємства // Інвестиції: практика та досвід. 2020. № 2. С. 54–62.
21. Саєнко М.Г. Стратегія підприємства: підруч. Тернопіль: Економічна думка, 2006. 390 с.

22. Швець Ю.О., Мозолевська А.І. Сучасний стан формування фінансової стратегії промислового підприємства та шляхи її реалізації // Інфраструктура ринку. 2019. №34. С. 235-242.
23. Язлюк Борис. Диверсифікація як запорука інноваційно-інвестиційного розвитку підприємств // Економічний аналіз. 2010 р. Вип. 7.
24. Яковлева Г.В., Титаренко Ю.В. // Маркетинг інновацій і інновації у маркетингу : збірник тез доповідей / відп. за вип. Ю.М. Гладенко. Суми : ТОВ «ДД «Папірус», 2013. С. 312-313.
25. Янковська В. А. Фінансова стратегія та її роль у розвитку підприємства // Вісник Національного технічного університету «ХПІ». Сер. : Актуальні проблеми управління та фінансово-господарської діяльності підприємства. 2013. № 50. С. 182-187.

REFERENCES

1. Abrameshyn A.E., Voronina T.P., Molchanova O.P., Tykhonova E.A., Shlenov YU.V. (2001). Innovatsiynyy menedzhment [Innovative management]. M.: VitaPress [in Ukrainian].
2. Antonyuk L.L., Poruchnyk A.M., Savchuk V.S. (2013). Innovatsiyi: teoriya, mekhanizm rozrobky ta komertsializatsiya [Innovations: theory, mechanism of development and commercialization]. K.: KNEU [in Ukrainian].
3. Barabanova V., Bohaty'r'ova H. (2022). Innovatsiynyy marketynh [Innovative marketing]. Kryvyi Rih: Ed. DonNUET [in Ukrainian].
4. Bruslynovs'ka I. V. (2018). Teoretychni aspekty formuvannya finansovoyi stratehiyi pidpryyemstva [Theoretical aspects of the formation of the financial strategy of the enterprise]. Ekonomika i orhanizatsiya upravlinnya — Economics and management organization. Vol. 3. — S. 100-111 [in Ukrainian].
5. Volkov O. I. (2006). Innovatsiynyy rozvytok promyslovosti Ukrayiny [Innovative development of Ukrainian industry]. K.: KNT [in Ukrainian].
6. Heyets' V. (2003). Innovativno-innovatsiynyy shlyakh rozvytku — modernizatsiynyy proekt rozvytku ukrayins'koyi ekonomiky ta suspil'stva pochatku KHKHI stolittya [The innovative development path is a modernization project for the development of the Ukrainian economy and society at the beginning of the 21st century]. *Bankivs'ka sprava — Banking*. No. 4. — P.3–30 [in Ukrainian].
7. Herasymchuk V. H. Stratehichne partnerstvo: pryntsypy, instrumentariy, efektyvnist' [Strategic partnership: principles, tools, effectiveness]. *Ekonomichnyy visnyk NTUU «KPI» — Economic Bulletin of NTUU «KPI»* [in Ukrainian].
8. Hryn'ov A. V. (2004). Stratehiya innovatsiynoho rozvytku pidpryyemstva [Strategy of innovative development of the enterprise] [in Ukrainian].
9. Dombrovs'ka S. O. (2017). Adaptatsiya finansovoyi stratehiyi pidpryyemstva do suchasnykh umov v Ukrayini [Adaptation of the company's financial strategy to modern conditions in Ukraine]. *Naukovyy visnyk Khersons'koho derzhavnogo universytetu — Scientific Bulletin of Kherson State University*. Vol. 25(1). — P. 138-141 [in Ukrainian].
10. Yepifanova I. YU. Formuvannya innovatsiynykh stratehiy promyslovykh pidpryyemstv u suchasnykh umovakh [Formation of innovative strategies of industrial enter-

- prises in modern conditions]. *Pidpryyemnytstvo ta innovatsiyyi — Entrepreneurship and innovation*. (13), 33-39 [in Ukrainian].
11. Zyan'ko V. V. (2015). Innovatsiynna diyal'nist' pidpryyemstv ta yiyi finansove zabezpechennya v umovakh transformatsiynykh zmin ekonomiky Ukrainy [Innovative activity of enterprises and its financial support in the conditions of transformational changes in the economy of Ukraine]. Vinnytsia: VNTU [in Ukrainian].
  12. Koval'chuk T. (2005). Innovatsiynnyy marketynh [Innovative marketing]. *Ekonomika Ukrainy — Economy of Ukraine*. No. 8. — S. 89–90 [in Ukrainian].
  13. Kolot I., Hrishyn N. (2006). Rozvytok rehional'noyi innovatsiynoyi diyal'nosti [Development of regional innovative activity]. *Ekonomika Ukrainy — Economy of Ukraine*. No. 3. — pp. 58–60 [in Ukrainian].
  14. Krasnoshapka V. V., Morhun O. V. (2013). Finansovi stratehiyi u konteksti antykrizovoho upravlinnya [Financial strategies in the context of anti-crisis management]. *Efektivna ekonomika — Efficient economy*. No. 2 [in Ukrainian].
  15. Kryzhnya V.O., Khrynyuk O.S. (2018). Finansova stratehiya pidpryyemstva yak holovnyy instrument yoho staloho rozvytku [The financial strategy of the enterprise as the main tool of its sustainable development]. *Ekonomika ta suspil'stvo — Economy and society*. Issue 18 — pp. 581-585 [in Ukrainian].
  16. Kuznyetsov S., Kravets' O. (2022). Tsyfrovi finansovi platformy ta yikh rol' u zabezpechenni efektyvnosti finansovykh operatsiy [Digital financial platforms and their role in ensuring the efficiency of financial operations]. *Ekonomika i finansy — Economy and finance*. No. 4. S. 33-45 [in Ukrainian].
  17. Kupyra M.I., Kyryshko M.V. (2020). Formuvannya finansovoyi stratehiyi v systemi zabezpechennya konkurentospromozhnosti pidpryyemstva [Formation of a financial strategy in the system of ensuring the competitiveness of the enterprise]. *Ekonomichnyy forum — Economic Forum*. 1(3), 104-110 [in Ukrainian].
  18. Lazorchyn V. A. (2020). Teoretyko-metodychni osnovy formuvannya finansovoyi stratehiyi pidpryyemstva [Theoretical and methodological foundations of the formation of the financial strategy of the enterprise]. *Ukrayins'kyy zhurnal prykladnoyi ekonomiky — Ukrainian Journal of Applied Economics*. Vol. 5, No. 3. — P. 185-191 [in Ukrainian].
  19. Osets'kyy V. (2003). Investytsiyyi ta innovatsiyyi: problemy teorii i praktyky [Investments and innovations: problems of theory and practice]. K.: UAE Academy of Sciences [in Ukrainian].
  20. Romanyshyn V. O., Bernats'ka A. O. (2020). Finansova stratehiya ta yiyi rol' u zabezpechenni stiykoho rozvytku pidpryyemstva [Financial strategy and its role in ensuring sustainable development of the enterprise]. *Investytsiyyi: praktyka ta dosvid — Investments: practice and experience*. No. 2. P. 54–62 [in Ukrainian].
  21. Sayenko M.H. (2006). Stratehiya pidpryyemstva [Enterprise strategy]. Ternopil: «Ekonomichna dumka» [in Ukrainian].
  22. Shvets' YU.O. Mozolevs'ka A.I. (2019). Suchasnyy stan formuvannya finansovoyi stratehiyi promyslovoho pidpryyemstva ta shlyakhy yiyi realizatsiyyi [The current state of the formation of the financial strategy of an industrial enterprise and ways of its implementation]. *Infrastruktura rynku — Market infrastructure*. No. 34. C. 235-242 [in Ukrainian].
  23. Yazlyuk Borys. (2010). Dyversyfikatsiya yak zaporuka innovatsiyno-investytsiynoho rozvytku pidpryyemstv [Diversification as a guarantee of innovative and investment

- development of enterprises]. *Ekonomichnyy analiz — Economic analysis*. Vol. 7 [in Ukrainian].
24. Yakovleva H.V., Tytarenko YU.V. (2013). *Marketynh innovatsiy i innovatsiyi u marketynhu* [Marketing innovations and innovations in marketing]. Sumy: «DD Papyrus» LLC. P. 312-313 [in Ukrainian].
25. Yankovs'ka V. A. (2013). *Finansova stratehiya ta yiyi rol' u rozvytku pidpryyemstva* [Financial strategy and its role in enterprise development]. *Visnyk Natsional'noho tekhnichnoho universytetu «KHPI». Ser. : Aktual'ni problemy upravlinnya ta finansovo-hospodars'koyi diyal'nosti pidpryyemstva — Bulletin of the National Technical University «KhPI». Ser. : Actual problems of management and financial and economic activity of the enterprise*. No. 50. — P. 182-187 [in Ukrainian].